

PLEZIER + LUXE

Botenverhuurder Frank de Haan (links) is de initiatiefnemer van de Hotel Tour.

Een heerlijk bed in Herberg Joure.

MET EEN OPEN ZEILBOOT DOOR ONS LAND TREKKEN EN 'S AVONDS OP EEN MATRASJE SLAPEN IN DE KUIP. ONTZETTEND LEUK, MAAR WAT ALS HET WEER TEGENZIT EN DE REGEN DAGENLANG MET BAKKEN UIT DE HEMEL VALT? DAT OVERKWAM FRANK EN MAUREEN DE HAAN TIJDENS EEN TREKTOCHT MET EEN POLYVALK DOOR FRIESLAND. ONDERWEG ONTSTOND HET IDEE VOOR DE HOTEL TOUR.

TEKST ERIC VAN STATEN FOTO'S YVONNE RANSIJN

"Met mijn vrouw Maureen zeilde ik een paar dagen door Friesland. Het was koud en het regende. Toen we onder de dektent van onze boot lagen, vroegen we ons af of het niet wat comfortabeler kon. We zijn naar een nabijgelegen hotel gevaren en hebben de eigenaar gevraagd of hij een bed voor ons had. Dat bleek het geval, en toen we droog en warm in bed lagen, was het idee om met een hoteltour te starten snel geboren."

Het is een mooie zomerse dag als ik mij met fotografe Yvonne richting Workum begeef om een paar dagen de Hotel Tour uit te proberen. Bij aankomst op de haven zit Frank ons al op te wachten met koffie en heerlijke Friese koek. Onze zeildriedaagse begint meteen goed.

De goedlachse Frank komt sinds zijn jeugd in Friesland, waar hij ook leerde zeilen. Na jaren als instructeur les te

De brug draait, dus de mast kan deze keer blijven staan.

We varen op met een klassieke schouw.

Op de motor door Balk.

De Luts. Wat een prachtig stukje Friesland is dit.

We kunnen onze polyvalk voor Hotel Galamadammen aan de steiger leggen.

*Wat een
prachtig
stukje
Friesland
is dit*

hebben gegeven, is hij in 1989 begonnen met het verhuren van boten bij de Kikkert in Lemmer. Daar heeft hij ook Maureen leren kennen. Samen hebben zij twee kinderen, Josine en Koen. Na 22 jaar met veel plezier de Kikkert Verhuur te hebben gerund, besloot het ondernemende stel in november 2010 de voormalige jachtwerf Bouma in Workum over te nemen. Onmiddellijk werd gestart met de verbouwing van de oude werkplaats, nu in gebruik als ontvangstruimte, en het aangrenzende woonhuis. Sinds het voorjaar van 2011 zijn Frank en Maureen druk met het exploiteren van hun knusse haven, het verhuren van zeilboten en sloepen, het bemiddelen bij de verkoop van gebruikte boten en het steeds weer bedenken van nieuwe activiteiten. En dat gaat ze zichtbaar goed af. "Elke dag heb ik plezier in wat ik doe", vertelt Frank tussen een paar slokken koffie door. Maureen is er niet. Naast haar werkzaamheden op de haven werkt zij in het ziekenhuis als Spoedeisende-Hulparts. Het is gezellig zitten aan de houten tafel die op de kade staat langs de Elfstedenroute. Voortdurend passeren er boten, opvallend vaak van hout gebouwd.

Zeildriedaagse

Wij gaan de komende dagen op stap met een Polyvalk. Frank en Maureen hebben er twintig van in hun jonge verhuurvloot. *Henk*, zoals onze boot heet, ligt al op ons te wachten aan de kade. "Heb je vaker in een Polyvalk gevaren?", vraagt Frank

aan mij. "Dit wordt de eerste keer. Ik heb wel jarenlang een houten wedstrijd-Valk gehad. Ik ben erg benieuwd naar de verschillen in zeileigenschappen", reageer ik.

We laten ons graag verrassen en hebben onze gastheer daarom gevraagd om voor onze zeildriedaagse een route uit te stippelen die een goed beeld geeft van de Hotel Tour. "We hebben bedacht dat jullie vandaag naar Galamadammen gaan en daar overnachten in het gelijknamige hotel." De vaarkaart van Friesland ligt op tafel. "In plaats van direct naar jullie eerste hotel te varen, adviseer ik om via De Luts te gaan. Dat is een prachtig stuk, dwars door het bos."

Op onze vraag hoe lang hij denkt dat we zeilend met de gehele route bezig zijn, is De Haan wat vaag. We maken uit zijn snelle rekenom op dat we met een beetje gunstige wind op vier tot vijf uur moeten rekenen.

Frank vervolgt zijn routeverhaal. "Op de tweede dag kunnen jullie dan via de Fluessen, Heeg en Langweer naar Joure. Dat is wat betreft de afstand gelijkwaardig aan de eerste etappe. Op de afsluitende dag kunnen jullie dan op je gemak weer naar Workum varen. En jullie hebben geluk, want de wind draait de komende dagen alleen maar gunstig. Bijna alles is te bezeilen."

Ik kijk naar de bomen. Toen we kwamen zag ik nog enige beweging, maar met de komst van de zon lijkt de wind verdwenen. Het is voorspeld. Het zal vandaag niet méér worden dan een zeer licht briesje.

Kinderspel

We hebben vaker (kajuit)boten gehuurd. De overdracht is vaak een heel en vooral tijdrovend ritueel, met vele papieren die moeten worden getekend, controle van onder andere de lange inventarislijst en uitleg over hoe alles werkt. Maar Frank is daar snel klaar mee. We krijgen even uitleg over de werking van de Yamaha buitenboordmotor en vervolgens over de maststrijkinstallatie. In het kader van 'gemak dient de zeilers' is onze Polyvalk uitgerust met een gasveer die het strijken en zetten van de mast tot een kinderspel maakt. En dat is best handig in Friesland, waar de bruggen veel draaien, alleen niet voor open boten.

Nadat we onze bagage aan boord hebben gezet - onder het voor- en achterdek is gelukkig voldoende bergruimte - is het tijd voor vertrek. We starten de motor. Het is lang geleden dat ik met een buitenboordmotor heb gevaren. Achteruit varen is motor omdraaien... Ik was het bijna vergeten. Rustig varen we Workum uit. We kunnen meteen oefenen met het manoeuvreren met de motor en het maststrijken, want de eerste 'gesloten' brug doemt al voor ons op. Yvonne haalt de vergrendeling van de maststrijkinstallatie af en trekt de mast voorzichtig achterover. "Dat gaat eenvoudig." Met gestreken mast varen we onder de brug door, nagekeken door enkele kajuitbootzeilers en motorbootvaarders die niets anders rest dan wachten.

Direct na het passeren van de brug gaat de mast weer omhoog. Het liefst zouden we meteen de zeilen hijsen, maar dat heeft niet veel zin. Op de Lange Fliet oogt het water als een spiegel. En dat blijft zo. We hebben de stille hoop dat op de Fluessen wel wat wind staat, zodat we het stuk naar Woudsend kunnen zeilen. Dat blijkt niet het geval.

Vliegende dieven

Net als ik mijn blijheid uitspreek over het feit dat we gelukkig een motortje hebben, begint die te

schokken en te pruttelen en stopt hij spontaan. De brandstof blijkt op. We vullen de tank bij en vervolgen onze weg richting Woudsend. Daar gunnen we onszelf een korte lunchpauze. Een mooie plek daarvoor is café/restaurant De Watersport, direct naast de brug. Vanaf het terras heb je uitzicht op een van de drukste vaarwateren in Friesland: de verbinding tussen het Heegermeer en het Slotermeer. We bestellen een broodje en krijgen direct gezelschap van een stel hondsbrutale mussen. Die hebben blijkbaar ook trek, want ons brood is niet meer veilig. Weggejaagd door de vliegende dieven vervolgen we onze trip. Op het Slotermeer zien we wat stroken wind en we besluiten alsnog een zeilpoging te doen. Tevergeefs, we komen geen meter vooruit. Het is inmiddels al half drie, we zijn een kleine vier uur onderweg en halverwege de door Frank uitgestippelde route. Met enige tegenzin start ik, na opnieuw de benzinetank te hebben gevuld, de motor. Zeilen kunnen we vandaag wel vergeten.

Betoverend

We kabbelen richting Balk, de hoofdplaats van de gemeente Friese Meren. Het plaatsje zou ooit zijn ontstaan bij een balk die over het kanaaltje De Luts lag; dat verklaart de naam. We passeren de bekende zeilschool Ulepanne, waar leerlingen bezig zijn met het opruimen van de boten. Zelf strijken we de mast om onder de drie bruggen in het centrum van Balk door te komen. Dat gaat overigens maar net. Tussen de onderkant van de bruggen en onze mast zitten slechts enkele centimeters. Maar goed dat het water niet hoger staat. We hebben op veel plekken gevaren, maar nooit eerder dwars door een bos. Via De Luts gaan we dat vandaag meemaken. Woorden schieten te kort. Wat een prachtig stukje Friesland is dit. Bomen vol bladeren langs de oevers waarvan de takken over het water hangen. Zonlicht dat wordt gefilterd door het overhangende groen. Het oogt als je er onderdoor vaart als een stilven, bijna betoverend. Yvonne komt tijd tekort om alles te fotograferen en te filmen. De Luts eindigt bij een klein meertje, Wyldemerck, dat door velen 'het paradijs' wordt genoemd. We begrijpen waarom. Het is er prachtig en het nodigt uit om er een nachtje te blijven liggen. Maar we zijn op hoteltour, dus we varen verder via de Spoeckhoekster Feart. Wat een mooie namen toch.

De haven van Gaastmeer.

Driegangendiner

Ineens, sneller dan verwacht, varen we de Fluessen op. Om klokslag 19.00 uur melden we ons bij de receptie van Hotel Galamadammen en checken in. Vanuit onze kamer kijken we in de richting van Paardenhoek en De Morra. Onze Polyvalk ligt op dertig meter van ons balkon. Vanavond geen maaltijd bereid op een primusbrander in onze boot, maar een heerlijk driegangendiner dat bij de prijs van de Hotel Tour is ingegrepen. We mogen zelf kiezen uit de à la carte kaart. Voordat we onder zeil gaan, bekijken we nog even de weersverwachting voor de volgende dag. Dat het mooi, zonnig weer blijft, weten we al. Maar wat doet de wind? De voorspelling is windkracht 2, maar dat gaven ze voor vandaag ook. Toch maar even een mailtje naar Frank of hij weet waar we in de omgeving van Galamadammen extra brandstof voor de motor kunnen krijgen. Het is best snel gegaan op deze windloze dag waarbij wij uitsluitend op de motor hebben gevaren.

Als ik de volgende morgen de gordijnen van onze kamer open, zie ik dat iemand met een jerrycan op onze huurboot loopt. Het is Frank. "Vanuit Workum is het maar tien minuten rijden met de auto en het is best lastig om langs de waterkant brandstof te tanken. Vandaar dat ik jullie maar even twee tankjes met vijf liter mengsmering breng." Wat een service en wat een goed begin van deze tweede dag. Na een vorstelijk ontbijt breng ik de bagage naar onze boot. Daar is net een 'kudde zwanen' overheen gevlogen. Van voor tot achter zit Henk onder de uitwerpselen. Bij het schoonmaken bedenk ik mij dat er altijd wordt gezegd dat vogelpoep geluk brengt. Afwachten of dit inderdaad zo is. Wij zijn in ieder geval gelukkig met het zuchtje wind dat er staat. Het is niet veel, maar na gisteren zijn wij dik tevreden. In ongeveer drieënhalve uur zeilen we voor de wind over de Fluessen en het Heegermeer. Met een knik in de schoot varen we door naar Langweer. Daarna is het nog maar een klein stukje naar Joure. Frank heeft ons geadviseerd helemaal door te varen tot aan het centrum: "Je kunt de boot afmeren voor Herberg Joure, jullie overnachtingsadres."

ALL INCLUSIVE

De Hotel Tour arrangementen zijn all inclusive. Naast de boothuur zijn het ontbijt en avondeten plus consumpties bij de prijs inbegrepen (tot maximaal 32.50 euro p.p. per dag). Voor de lunch en eventueel een natje en droogje overdag aan boord dient men zelf te zorgen. Het is wel verstandig om dit ook mee te nemen, want onderweg is er niet altijd gelegenheid om aan de wal te lunchen.

(ZEIL)KLEDING

Voor twee personen is er ruimte genoeg aan boord van de Polyvalk. Gaat u met meerdere personen zeilen, beperk u dan tot de hoognodige bagage. Beschikt u zelf niet over zeilkleding voor het varen in een open boot, dan kunt u die bij De Haan Watersport huren.

ROUTE UIT-STIPPELEN

Wij hebben veel uren op het water doorgebracht. Veel tijd en gelegenheid om ergens even af te meren was er daardoor niet. Bij het uitstippelen van een route is het een overweging om hotels op kortere afstand van elkaar te kiezen. Op dit moment zijn er overnachtingsmogelijkheden in Akkrum, Balk, Galamadammen, Grouw, Workum, Heeg, Joure, Oudega, Gaastmeer en Broek.

WEBADRES

Kijk voor meer informatie over de Hotel Tour op www.dehaanwatersport.nl.

De beheerder staat ons op de kade al op te wachten. Hij helpt ons met de bagage en eenmaal binnen biedt hij direct wat te drinken aan. We gaan in 'Douwe Egberts city' uiteraard voor de koffie. Het pand is een oude pastorie; het staat nog op de voorgevel. Door de huidige eigenaren, Myriam en Wim Driessen, is het pand weer zoveel mogelijk in de oude stijl hersteld. Wij krijgen de luxe voorkamer met de naam 'Gelok', oftewel Geluk.

In de herberg hanteert men bed & breakfastservice, vandaar dat Frank voor het avondeten voor ons een tafel heeft gereserveerd bij restaurant 't Plein. Chef-kok Reitse Spannina en zijn vrouw Tryntsje startten hun restaurant in 1988. Sinds 2006 is Reitse hét culinaire gezicht van Omrop Fryslân, de meest bekeken regionale zender van Nederland. Hij is 'wereldberoemd' in zijn geliefde provincie door het programma *Lekker ite mei Reitse*.

Met hooggespannen verwachtingen betreden wij 't Plein, dat op loopafstand van onze herberg ligt. Reitse blijkt niet alleen een topkok, maar ook een amicale gastheer die het talent bezit om mensen snel op hun gemak te stellen en een onvergetelijke avond uit eten te bezorgen. Voordat hij zijn keukenbrigade onder leiding van zijn rechterhand Utsje Dijkstra voor ons aan het werk zet, informeert Reitse uitgebreid naar onze voorkeuren, smaken en wensen. Om vervolgens met een voorstel te komen voor een aantal specialiteiten. Wij gaan direct overstag voor de snoekbaars en laten ons verder vooral verrassen met een kreeftensalade/soep (voorgerecht) en krokant gebakken zwezerik. En als nagerecht rabarbersoep met verse aardbeien.

Regelmatig komt Reitse even bij onze tafel langs. Om glimlachend onze complimenten in ontvangst te nemen. Bij vertrek schenkt hij ons een zelf geschreven receptenboekje. Hij schrijft er voor Yvonne en mij een opdracht in. 'Lekker ite is een vorm van geluk!'

Noodweer

De volgende ochtend ontbijten wij met het oog op de verwachte weersverandering al vroeg. Er wordt in de loop van de dag gewaarschuwd voor flinke buien, onweer en windstoten. Onderweg is daar aanvankelijk nog niet veel van te merken. Er staat een mooie wind, het is prima zeilweer. Op de Fluessen genieten we nog even van de heerlijke zeilomstandigheden, om vervolgens koers te zetten naar Workum. De naderende weersverandering is voelbaar. Als we de spoorbrug zijn doorgevaren, begint het te spatten. Snel dekken we het grootzeil af met de huik en enkele minuten later meren we af bij onze vertrekhaven, waar Frank ons opwacht. We schuilen onder het afdak van de ontvangstruimte. Als het even droog is, halen we onze bagage en spullen van boord, om vervolgens Frank en Maureen te bedanken voor drie geweldige dagen. De Hotel Tour is wat ons betreft een succes.

We zijn net onderweg in de auto naar huis als het noodweer losbreekt. Op de Afsluitdijk zien we amper een hand voor de ogen. Auto's rijden in een slakkengangetje. Wat een geluk - misschien wel dankzij de vogelpoep in Galamadammen - dat wij nu niet meer op het water zitten. ●

We zijn gelukkig met het zuchtje wind dat er staat

Via de Spoekhoekster kaart varen we verder.